

‘Ik heb me nooit een slag in de rondte gewerkt. Dat schiet niet op’

Interview met Ben Pon, Coureur, auto-importeur, wijnboer, hôte­lier

Hij heeft geld en charme, humor en wijsheid, zit strak in het vel, en kan terugkijken op een avontuurlijk leven. Toch, zijn bescheidenheid blijft grenzen aan verlegenheid. Aan gemompel. Ben Pon (68) is geen opschepper, geen druktemaker. Low profile is zijn tweede natuur. ‘In Nederland kun je niet van de daken schreeuwen dat je een beetje geld hebt. Succes is nou eenmaal verdacht in de polder. Ik heb een hoop vrienden met geld – ze durven het niet te laten zien. Nee, ik heb geen boot meer. Je moet vrienden met boten en met vliegtuigen hebben. En die heb ik.’

Hij is uit Californië gekomen, voor een weekje bijkletsen met de gabbers van weleer, in hotel De l’Europe en in Amersfoort, waar hij kantoor houdt. ‘Ik heb hier nog wat onroerend goed te beheren. Gisteren heb ik met Robbie van Erven Dorens en nog zeven vrienden een Oud-Hollands gerecht genuttigd. Grauwe erwten uit Friesland met de beste kaantjes die je kunt bedenken. Mosterd en een speklap. Daarbij de allerbeste wijnen. Iedereen had wat te vertellen. Een groter geluk bestaat niet. Niet dat ik heimwee heb naar Nederland. Welnee, het is hier toch een gekkenhuis gewor-

den. Het probleem met de moslims lijkt me niet opgelost. De stemming in het land begint nog niet op te knappen. Ik houd van discipline, terwijl ik zelf af en toe een verschrikkelijke man ben.’

Bernardus Marinus Pon, telg uit de Pon-autodynamstie, ook bekend als Mister Porsche, heeft zich in zijn leven niet verveeld: coureur in Nederland en omstreken, groothôte­lier en wijnboer in de Verenigde Staten, safari-entrepreneur in Tanzania, herenboer in Engeland. En 24 uur per dag Bourgondiër. Een genereuze levensgenieter die graag deelt. ‘Ik doe wat ik leuk vind en ik heb leuke vrienden. Ik denk dat je daar heel blij mee moet zijn. Zoals wijlen Freddy Heineken wil ik niet in het leven staan. Die man durfde niet in een vliegtuig. Hij heeft niets van de wereld gezien, met al zijn geld. En als hij al een nieuw pak kocht dan moesten er twee mouwen extra bij, want mouwen slijten zo gauw. Dat vind ik een beetje zielig voor de rijkste man van Nederland.’

Tot 1981 was hij een van de vier kopstukken die Pon Holdings bestierden. Het familiebedrijf van zijn vader, mega-importeur van Volkswagen, Audi, Porsche en talloze kleinere merken. ‘Ik deed

Ben Pon

- 1936** - Geboren in Leiden, zoon van Volkswagen-importeur Ben Pon senior
- 1961** - Autocoureur voor Porsche, racet onder meer zes keer op Le Mans
- 1965** - Gaat werken voor Pon Porsche Import Centre. Is daar verantwoordelijk voor de import van Porsche
- 1990** - Richt investeringsmaatschappij Berk Holding BV op
- 1992** - Begint eigen wijngaard Bernardus Winery in Carmel Valley, Californië, Verenigde Staten
- 1997** - Koopt safari-onderneming Danny McCallum Safaris in Tanzania
- 1999** - Opent Bernardus Lodge, luxueus hotel in Carmel Valley

Porsche. Na twintig jaar vond ik het mooi. Ik wilde iets anders. Als ik iets doe, wil ik de baas zijn. Sterker: de nummer 1. In vriendschap heb ik me laten uitkopen. De relaties met de broers hebben er niet onder geleden. We gaan nog steeds samen jagen. 'Op school was ik waardeloos. Wel hersens, maar geen concentratie. Een rotzak. Pesten. Ik kwam op Instituut Hommes, het strengste internaat van Nederland. Veel heeft het niet geholpen. Mijn militaire dienst was ook geen succes: tachtig dagen strafkamp. Ik kan niet tegen mensen die mij commanderen. Op mijn zestiende ben ik het huis uitgegaan. Ik ging zwerven, heb een jaar in Canada gezeten. Daar heb ik mijn eerste race gereden.

sche niet opgewassen tegen de zware V8-motoren van de concurrentie. Als ik in de Formule 1 was doorgedaan, had ik mij waarschijnlijk doodgereden. Ik liet niets toe, hakte er altijd op los. 'Met mijn Porsche sloeg ik over de kop. Ik werd de duinen in geslingerd. In negen van de tien gevallen ben je dan dood. Toen ik wakker werd, heb ik heel voorzichtig een voet bewogen. Dat lukte. Enige tijd later ben ik naar de pits gelopen. Ik was een beetje de Jos Verstappen van mijn tijd. Jos is het grootste talent van Nederland, maar hij heeft wat foutjes gemaakt. Een jongen uit het Zuiden, weet je wel. Nu is het te laat. Voor de Formule 1 moet je veel geld meebrengen. En heel professioneel zijn. Wij waren amateurs: overdag racen, 's avonds zuipen. Dat kan nu niet meer. Het heel fanatieke, dat heel harde werken van een Michael Schumacher heeft Verstappen niet.'

Ben Pon keerde in 1968 het circuit de rug toe, maar sport liet hem niet los. Op de Olympische Spelen van 1972 in München stond hij voor Nederland kleiduiven te schieten. 'Heeft ook te maken met ogen en handen, met coördinatie. Ik kom uit een jagersfamilie en kon aardig schieten. Vandaar die olympische droom. Nee, ik wilde niet naar huis na de terroristische aanslag op de Israëli's. Ik dacht: dit zijn mijn eerste en mijn laatste Spelen, dus ik ga door tot het bittere end.'

Een begenadigd golfer was hij ook: handicap 5. Maar het racen had sporen nagelaten. 'Ik heb kalkaanzetting in de rug. Twee jaar geleden heb ik het schoon laten maken. Straks krijg ik nog een paar nieuwe kussentjes in de ruggenwervels, met injecties. De dokters zeggen dat het een wonder is dat ik nog zo behoorlijk functioneer na al die klappen die ik aan de racerij heb overgehouden. Nou ja, ik heb de beste dokters van de wereld.'

Hij is nog steeds gek van auto's. 'Ik heb er nu acht. Een aantal

'Met Clint Eastwood is het gezellig praten, over golf en cinema, over leven en onzin. Een maatje'

'Terugkijkend moet ik zeggen dat ik sterk gevormd ben door mijn vader. Hij was een intelligente man, en meer nog een snelle koopman. Met zijn gigantisch grote bek heeft hij in 1947 dat importeurschap binnengehaald. Hij had een goede visie, ook op het leven: veel drank en veel dames. Lekker eten vooral. Zes oesters, dat bestond niet voor hem – hij begon altijd met twee dozijn. Maar als kind kun je niet altijd lachen om je vader. Ik was af en toe beschaamd als hij weer eens een te grote bek had. Op het laatst had ik een goed contact met hem, we gingen zelfs samen stappen. Dat was wél lachen met die ouwe. Hij had nog steeds een hoop lef.'

In 1961 debuteerde Ben Pon in een Porsche op de Nürburgring. Een racer met talent, dat zag iedereen. Een jaar later racete hij in de Formule 1 op Zandvoort. 'Ik was een van de betere coureurs van Nederland. Rijden op een circuit is een geweldige sensatie. Jij bent de baas over de auto, jij controleert. Een Porsche rijden is een kunst apart. Ik was agressief op het circuit. Wie mij dwarszat, knalde ik de duinen in. Natuurlijk was ik met de lichtere Por-

Porsches natuurlijk en een Volkswagen Phaeton. De laatste is een comfortabele en een beetje een prestigieuze auto, die goed is voor mijn gehavende rug. Ik lees nog alles over auto's, volg de statistieken. Afgezien van een enkele zijsporg ben ik altijd trouw gebleven aan de merken van mijn vader. Voor mijn boerderij in Engeland heb ik een tijd Range Rover gereden. Had ik niet moeten doen. Snelheid blijft mijn passie. Het is link om het te zeggen, maar ik ken nog een paar wegen in Nederland en de Verenigde Staten waar ik zo nu en dan plankgas kan gaan. Dan heb ik het over 270 kilometer per uur. Dat moet je maar niet opschrijven.'

Ben Pon blijft ook in de nederigheid sportief. 'Ik heb me nooit 24 uur lang een slag in de rondte gewerkt. Dat schiet niet op. Je moet goeie ideeën hebben en goeie mensen om je heen. Bij iedereen die voor mij heeft gewerkt, heb ik erin gepompt: dit is jouw zaak. Voel je mede-eigenaar! Die boodschap is overgekomen. Mede daardoor heb ik mij nu in het hotelwezen en in de restaurantwereld in de Verenigde Staten een prominente positie kunnen verwerven. Ik heb iets gecreëerd waarvoor ik geen oplei-

ding had. Daar wordt de burger vrolijk van. Ja, als u het zegt, het zakelijke instinct heb ik wel. Maar belangrijker is: ik kan mensen aan mij binden.'

Ben Pon is een van de weinige Nederlandse producenten van een topwijn. In 1989 kocht hij, hoog in de heuvels van Carmel Valley, een groot stuk grond. Drie jaar later plantte hij er druivenstokken van een jaar oud. Nu verkoopt hij jaarlijks zestigduizend kisten topwijn. Aan het Witte Huis, aan de beste restaurants in de Verenigde Staten, aan luxe supermarkten. Hij experimenteert met oogsttijden en verwerkingsmethoden. De Bernardus Chardonnay Reserve is een van de mooiste witte wijnen in Californië. Zijn Marinus-wijn is gecomponeerd uit de cabernet sauvignondruif en de merlotdruif. Alom gewaardeerd. De coureur-kapitalist is artisaan kunstenaar geworden. En nog steeds zo lief dat je hem alle succes gunt, al was het maar om het etiket op de dure flessen: twee gouden leeuwjes houden een oranje schildje op, waarin de naam Pon bescheiden in een blauwe achtergrond is gegraveerd.

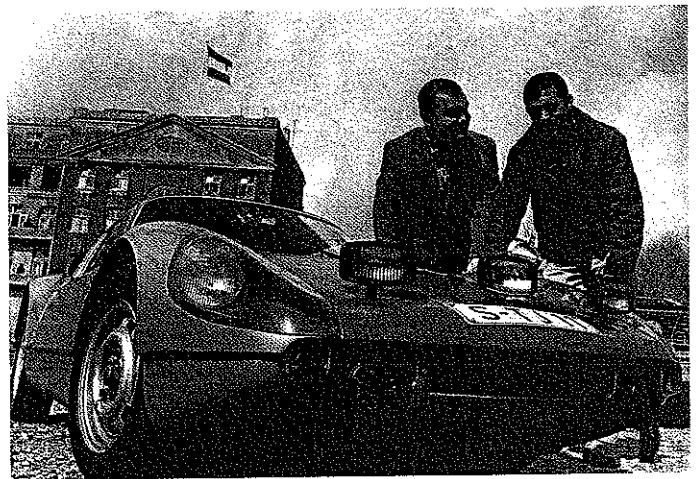
'Wat ik meteen tijdens een vakantie had gezien, was dat Carmel Valley een van de aangenaamste oorden in de Verenigde Staten is, gelegen aan de Californische kust, halverwege Los Angeles en San Francisco. Mijn oog viel op een vervallen motel. Ik dacht: dit kan een oase worden. De hele boel heb ik laten slopen en nu staat er de Bernardus Lodge, een hotel om van te dromen. Naast Bernardus Winery, Bernardus Lodge en nog een paar restaurants in de Valley doe ik het management van een ander groot hotel annex *golfresort*. Mijn motto is: luxe en geborgenheid. Omdat ik, vaak tegen de mening van financiële experts in, blijf kiezen voor opperste kwaliteit en geen oor heb voor bezuinigingen, kan ik mijn cliëntèle een droomverblijf aanbieden. Ik zit niet voor niets regelmatig hartstikke vol met Nederlanders.

'Mijn restaurants zouden nu, naar Michelin-normen, twee sterren hebben. Dat hoort zo. De hotels zijn, zonder meer, vijf sterren waard. Ik heb niet voor niets 250 man in dienst. Ik heb niet voor niets zestig bruiloften per jaar. Ook al omdat de mooiste golfbanen van de Verenigde Staten bij mij in de buurt liggen. En waar, denk je, vind je een wijnkelder met 1.600 verschillende etiketten? Daar komen mensen op af. Kwaliteit en ambiance, daar gaat het om. Overal haardvuur en *candlelight*. Want, rijk of arm, ik blijf een man van details.'

Een *starfucker* is hij zeker niet. Terwijl Clint Eastwood zijn vriend en buurman is, Barbra Streisand niet is weg te slaan uit zijn *lodge*, Alan Greenspan zijn dochter in Bernardus Lodge liet huwen, zit hij een beetje ondergronds te mijmeren. 'Ik vind het allemaal prachtig, maar voor beroemdheden verberg ik mij liever aan een tafel in de keuken. Toen het gezelschap van Greenspan in het hotel logeerde, werd ik door gorilla's gewoon uitgecheckt. Ik mocht er niet in. Nou, dan kennen ze Ben Pon niet. Ik ben de hele avond aan de keukentafel gaan zitten.

'Met Clint is het gezellig praten, over golf en cinema, over leven en onzin. Een maatje. Ik moet zeggen dat ik ook wel iets heb met die rare filmacteur, Schwarzenegger. Laatst dacht ik: hij moet hier maar eens een wijntje komen drinken. Als gouverneur heb ik hem leren kennen als een man met principes. Ik wil over de toekomst spreken, in Amerika en in Afrika. Ik overweeg namelijk een lodge in Tanzania te openen. Afrika is de toekomst: mooi weer, lage lonen, een fantastische oceaan.'

Ben Pon is getrouwd met een Zweedse. Helaas kinderloos.

Spreemstad Fotoarchief

**BEN PON (LINKS) EN CO-RIJDER ROLF WÜTHERICH
BIJ HUN PORSCHE 904 GTS TIJDENS DE KEURING
IN NOORDWIJK VOOR DE TULPENRALLYE IN 1964**

Gelukkig getrouwd? Zoals dat gaat tussen mensen met een lange adem. 'Ik heb veel respect voor mijn vrouw, ik heb zelfs een wijngaard naar haar vernoemd. Zij heeft altijd geprobeerd van mij een brave burger te maken. Dat is niet gelukt. Zij is gek op Engeland – daar mag ze graag de helft van het jaar verblijven. Ik wou ook wel een beetje Zweed worden, was bezig de taal te leren. Tot de douane me aanhield omdat ik wat drank aan boord van m'n boot had. Gewoon voor eigen gebruik. Dat begrepen ze niet in Zweden. Het hele schip werd losgeschroefd en ik werd een dag opgesloten. Sinds die dag zet ik geen stap meer in Zweden. Mijn vrouw heeft me dat nooit kwalijk genomen.'

De lodge in Tanzania is zijn droom. 'Als ik op safari ben, kan ik boeken lezen; Tom Wolfe en Ernest Hemingway. Dat lukt me thuis niet. In Afrika kan ik in een tent liggen waar leeuwen voorbijkomen – niets aan de hand. Ik snurk rustig door, en zij lopen rustig door. In de bush geef ik geen krimp, dat is raar. Ik kan het niet precies duiden, maar het lijkt wel of mensen in de *bush* losser van zinnen en gemoed worden. Of denkt u daar anders over?' ●